

Nabavni vrh 2020: velika recesija ne bo nujno velika depresija

Danes se je v ljubljanskem Radisson Blu Plaza Hotel Ljubljana odvil Nabavni vrh 2020, tradicionalni dogodek Zdrúženja nabavnikov Slovenije (ZNS), na katerem so strokovnjaki v ospredje postavili svetovno trgovino in oskrbne verige v času Covid-19 in po njem. Dr. Jože P. Damijan je poudaril, da stopamo stran od hiperglobalizacije in proizvodnjo vračamo bližje domu, ne glede na stroške – a ne še nujno domov. Srečko Bukovec, predsednik strokovnega sveta ZNS, Covid-19 vidi kot glasnika, da je globalizacija dosegla vrh, gospodarstva pa se bodo močno regionalizirala.

Srečko Bukovec, predsednik strokovnega sveta ZNS, je uvodoma predstavil gospodarske posledice letošnje korona krize, ki je najhujša po letu 1929 – po zdravstveni, bo povzročila tudi ekonomsko in finančno krizo. Bukovec ocenjuje: *»Kar je gospodarstvo letos doživelo je zgodovinsko, vendar ne nepričakovano. Pandemije so se v zgodovini že dogajale. Posledice pa so izjemne. Covid-19 je zadnji glasnik, da je globalizacija dosegla vrh. Ni je konec, bo pa v prihodnje drugačna.«* Dodal je, da je bil odziv v primerjavi s krizo v letu 2008 dober, tudi zato ta velika recesija leta 2020 še ni postala velika depresija. Pri tem se vrača tudi gospodarska rast, kar kaže tudi nabavni indeks PMI (Purchasing Managers Index). *»Gospodarstva bodo manj odprta, bolj regulirana, manj donosna, večja bo moč nacionalnih držav. Pričakujemo lahko močno regionalizacijo, s krajšanjem nabavnih verig in približevanjem dobaviteljev. To bo gonilo nadaljnjega razvoja,«* napoveduje Bukovec.

Priložnosti za Slovenijo, če okrepimo razvoj, vizijo in strategijo

Ekonomist dr. **Jože P. Damijan** je v nadaljevanju izpostavil, da je bila globalizacija pozitivna, ker je omogočala večjo izbiro, nižje cene, zmanjšali sta se globalna revščina in neenakost med državami, saj so se vključevale tudi manj razvite države. Dodal je, da bo še vedno sledila rast svetovne trgovine, ki pa bo bistveno nižja. *»Stopamo stran od hiperglobalizacije, proizvodnjo vračajo bližje domu, a ne nujno domov. Azija in Latinska Amerika tako izgubljajo svojo prednost. V ospredju je razmislek, da je pred lokacijo, pomembnejša stabilnost že tako avtomatizirane proizvodnje. Po McKinseyjevi raziskavi 93 % izvršnih direktorjev že dela na tem, da bodo oskrbne verige naredili odpornejše. Skoraj polovica teh še dodaja, da bodo to naredili ne glede na stroške, saj sta pomembnejša stabilnost in odpornost na morebitne šoke,«* je poudaril P. Damijan.

Dodal je, da so v krizi priložnosti tudi za Slovenijo, saj smo dobri izvozniki, z dobrimi izdelki, ampak s primanjkljajem razvojnega vidika, saj izvažamo samo dele končnih produktov: *»Če hočeš imeti višje plače, moraš proizvajati izdelke z višjo dodano vrednostjo. Manjkajo nam razvojne kompetence, vizija in strategija. Nujne so strukturne prilagoditve na petih stebrih: v sodobni infrastrukturi, v znanju in kulturi, v zeleni in digitalni preobrazbi, v spodbudi*

tehnološkega razvoja in komercializacije razvojno prebojnih idej in v infrastrukturi za prijazno prihodnost, s poudarkom na demografiji.«

Postopno okrevanje gospodarstva, ki bo zelo neenakomerno po panogah

Mag. **Maja Bednaš**, direktorica Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) je predstavila napovedi, kaj se slovenskemu gospodarstvu obeta v letu 2021: *»Za letos pričakujemo v Sloveniji 6,7-odstotni upad BDP-ja, prihodnje leto pa 5,1-odstotno rast. Edina panoga, ki je v tem času zabeležila rast, je farmacevtska industrija, deloma je manjši upad doživela še prehrabena industrija. Sicer pa večina držav napoveduje vrnitev na raven lanskega leta sredi leta 2022 oz. na začetku 2023. Okrevanje gospodarstva bo postopno, dolgotrajno, z nihanji.«*

Prek zelene transformacije v boj z globalno podnebno krizo

Dogajanja na trgu energentov je pojasnil dr. **Dejan Paravan** iz GEN-I. Cena zemeljskega plina zaradi Covida ni pretirano padla, pravi, cena električne energije pa se je v trenutku precej sesula, a se potem pobrala navzgor. Nafta je že prva zaznala upad povpraševanja, Covid je to le še pospešil, cene pa so pristale na rekordno nizkem nivoju, je pojasnil. *»Tudi za leto 2021 pričakujemo, da bo odjem elektrike nižji kot v preteklih letih. Največji vpliv na cene elektrike bo še vedno predstavljajo gibanje cen emisijskih kuponov, volatilitnost cen bo še naprej izredno visoka,«* je priporočila izdal Paravan.

Osvetlil je še nauke, ki smo se jih naučili v izkušnji z virusom in jih lahko prenesemo v boj z globalno podnebno krizo: *»Za zaustavitev širjenja virusa, je bilo potrebno poseči v naše navade. Brez spremembe navad širjenja ne moremo zaustaviti. Pomemben je masovni, discipliniran, kolektivni in globalni odziv. Ta pa je možen le, ko splošna javnost razume in je ozaveščena glede resnosti problema. Če hočemo zmanjšati izpuste, moramo zmanjšati gospodarsko raven rasti, kar pa ni realno. Zato so pomembna prizadevanje glede zelene transformacije in Evropska unija se tega močno zaveda,«* je še dodal Paravan.

Do konca dneva so se domači in tuji nabavni managerji posvetili napovedim gibanj nabavnih cen na izbranih energetske in surovinskih trgih v letu 2021. Za dodatne informacije in vsebine vas z veseljem povežemo z Združenjem nabavnikov Slovenije.

Foto: Združenje nabavnikov Slovenije

Dodatne informacije: kommunikacije@mediade.si | Matjaž Kljajić | 041 213 451